

DET TALTE ORD GÆLDER

Talepapir til svar på samrådsspørgsmål A, (L 38) den 12. december 2012

Dato: 30. november 2012

Dokument nr. 124841/12

Sagsbehandler
Christina Hyltdgaard Jacobsen/
Eva Stilov

Samrådsspørgsmål A

”Ministeren bedes i et samråd redegøre for de nærmere omstændigheder vedr. rapport for evaluering af permanente stiftsråd, herunder hvorfor de enkelte menighedsråd ikke har været spurgt om deres vurdering af stiftsrådene. Desuden bedes ministeren redegøre for, hvorfor de enkelte menighedsråd ikke er hørt om forslag til lov (L 38) om ændring af lov nr. 506 af 12. juni 2009 om ændring af lov om folkekirkens økonomi.”

Svar:

Rapport for evaluering af stiftsråd

Jeg kan indledningsvist oplyse, at det i loven om etablering af permanente stiftsråd blev fastlagt, at ministeren skulle fremsætte forslag om revision af loven i folketingsåret 2012-2013.

Med fremsættelsen af L 38 (om ændring af revisionsklausulen) foreslås det, at revisionen af lovgivningen om permanente stiftsråd gennemføres senest i folketingsåret 2014-15 frem for i folketingsåret 2012-13.

Forslaget om ændring revisionsklausulen fremsættessom nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, fordi samtlige politiske partier i september i år er blevet enige om nedsættelsen af ’Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken’.

Som bekendt fremgår det af kommissoriet for udvalget, at det skal komme med forslag til en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken med en klar ansvarsfordeling for økonomiske og indholdsmæssige forhold. Udvalget skal i den forbindelse blandt andet se på stiftsrådernes opgaver og rolle. Og det vil derfor være naturligt at lade revisionen af lovgivningen om permanente stiftsråd indgå i udvalgsarbejdet.

Om dataindsamlingen i forbindelse med udarbejdelsen af 'Rapport for evaluering af permanente stiftsråd' kan jeg nærmere fortælle, at der er indsamlet data dels ved personlige interviews og dels ved spørgeskemaundersøgelser.

Der er i alt foretaget 20 interviews i landets 10 stifter, heraf et personligt interview med hver af landets biskopper og et gruppeinterview med hvert stiftsråd.

Gruppeinterviewene med stiftsrådene er foretaget med 5 repræsentanter fra hvert stiftsrådene, som er udvalgt af stiftsrådet. Kredsen af interviewpersoner fra det enkelte stiftsråd har omfattet stiftsrådets formand, 2 læge medlemmer fra hvert stiftsråd og 2 gejstlige medlemmer fra stiftsrådet, det vil sige en præst og en provst.

[Jeg kan for god ordens skyld også oplyse, at det i to stiftsråd kun har været muligt at samle 4 stiftsrådsmedlemmer, men

der har i begge tilfælde alligevel været repræsentanter for både gejstlige og læge medlemmer af stiftsrådet.]

Herudover er der som led i evalueringen udsendt et elektronisk spørgeskema til 2 distriktsforeningsmedlemmer i hvert stift. De pågældende er tilfældigt udvalgt af stiftet.

Af de i alt 20 distriktsforeningsmedlemmer har 19 udfyldt spørgeskemaet.

Endelig har samtlige stiftskontorchefer modtaget et elektronisk spørgeskema og udfyldt et skema med faktuelle oplysninger om stiftsrådene.

Baggrunden for, at evalueringen er tilrettelagt på den måde, er, at det har været hensigten, at stiftsrådene skulle belyses både indefra og udefra.

Indefra via interviews med biskopper og repræsentanter for stiftsrådene og udefra via spørgeskemaer til distriktsforeningsmedlemmer og stiftskontorchefer.

Interviewene med biskopperne og repræsentanter for stiftsrådene har taget udgangspunkt i den samme interviewguide, hvor fokus har været at belyse stiftsrådet indefra.

Spørgsmålene til distriktsforeningsmedlemmerne har derimod taget udgangspunkt i belysning af stiftsrådene set udefra – og det vil sige fra ikke-stiftsrådsmedlemmer, men alligevel fra folkekirkeligt interesserede, som er medlemmer af menighedsråd

Landsforeningen af Menighedsråd er blevet orienteret om evalueringen og inddragelsen af repræsentanter fra distriktsforeningerne, inden undersøgelsen blev sat i gang.

Jeg kan i den forbindelse også tilføje, at det ifølge oplysninger fra Landsforeningen af Menighedsråd, er sådan, at landsforeningen består af omkring 50 distriktsforeninger og menighedsrådsforeninger, som er foreningens lokale omdrejningspunkt.

Distriktsforeningerne er sammenslutninger af menighedsråd inden for et større eller mindre geografisk område, og tilsammen giver de mulighed for, at alle sogne repræsenteres i foreningen.

Jeg mener på denne baggrund, at evalueringen har bygget på en tilstrækkelig bred repræsentation fra både stiftsråd og menighedsråd.

Jeg vil også nævne, at evaluering har taget afsæt i den gældende ordning for permanente stiftsråd i folkekirken.

Det vil sige at det blandt andet har været hensigten at undersøge hvordan stiftsråd, biskopper og repræsentanter fra menighedsrådene oplever, at rammerne i den nuværende ordning fungerer.

I forhold til struktureringen af evalueringen er det besluttet at koncentrere evalueringen om de samme hovedemner som den tidligere evaluering af forsøgene med stiftsråd i betænkning 1495 fra 2008.

Der er således trukket linjer til betænkning 1495, hvor det har haft et formål.

Lad mig også i den sammenhæng understrege, at kredsen af interviewpersoner er nogenlunde identisk i de to evalueringer. Både i 2008 og nu er der således gennemført interview med biskopperne og repræsentanter for stiftsrådernes læge og gejstlige medlemmer.¹ Inddragelsen af repræsentanter fra menighedsrådene skete således også i 2008 gennem interviews med repræsentanter fra de lokale distriktsforeninger for menighedsråd. De interviewede var ligesom nu ikke medlemmer af stiftsrådene. Hensigten med inddragelse af di-

¹ I 2008 interviewede man også stiftamtmandene. Det hang sammen med, at stiftsøvrighederne skulle afgive opgaver til stiftsrådene. Det har ikke været relevant her i 2012.

striksforeningsmedlemmerne var i 2008 blandt andet at få en fornemmelse af, hvor meget kommunikation, der var mellem stiftsrådene og sognene.

Side 6
Dokument nr. 124841/12

Herudover blev der ved evalueringen af stiftsrådsforsøg i 2008 også indhentet bidrag fra Grundtvigsk Forum, Præsteforeningen, domprovsterne og kirkefunktionærernes organisationer og andre – herunder Landsforeningen af Menighedsråd.

Som nævnt tidligere kommer resultatet af evaluering til at indgå i arbejdet i 'Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken'.

Både Landsforeningen af Menighedsråd og Præsteforeningen er repræsenteret i udvalget, ligesom der i kommissoriet er lagt op til en bred folkekirkelig og folkelig debat om udvalgets foreløbige overvejelser. Og det er også min forventning at det endelige resultat af udvalgets overvejelser vil blive udsendt i særskilt høring hos bl.a. menighedsrådene og de nævnte organisationer.

De pågældende organisationer vil derfor have flere muligheder for at komme med bemærkninger til eventuelle forslag om stiftsrådene.

På samme måde forventes det også, at landets menighedsråd vil have mulighed for at komme med bemærkninger til eventuelle konkrete forslag om stiftsrådene ud over de bemærkninger som distriktsforeningsmedlemmerne allerede er kommet med i forbindelse med evalueringen eller som Landsforeningen af Menighedsråd fremkommer med under udvalgsarbejdet.

Og lad mig så afslutningsvis til denne del af besvarelsen af samrådsspørgsmålet nævne, at en ikke helt ubetydelig del af de valgte menighedsrepræsentanter, der er blevet interviewet som medlemmer af stiftsrådene, enten er nuværende eller tidligere medlemmer af menighedsråd. Der har derfor med interviewene af disse repræsentanter været mulighed for at få belyst stiftsrådene set med et menighedsrådsmedlems briller.

Jeg mener derfor, at der igennem den foretagne evaluering, det aktuelle udvalgsarbejde og den efterfølgende høringsproces vil være rig mulighed for at de enkelte menighedsråd kan komme til orde.

Høring af menighedsråd i forbindelse med L 38 – (ændring af revisionsklausul)

L 38 har som jeg nævnte tidligere til formål at ændre revisionsklausulen, således at der skal fremsættes forslag om revision af lovgivningen om de permanente stiftsråd senest i folketingsåret 2014-15 frem for i folketingsåret 2012-13.

Som jeg har henvist til i min besvarelse af spm. 1-3 på L 38 har lovforslaget en ren teknisk karakter, da der alene er tale om et forslag til en udskydelse af revisionsbestemmelsen.

Der ændres således ikke på, at loven skal revideres. Og jeg kan forsikre spørgeren om, at et lovforslag, der indeholder konkrete forslag om ændring af stiftsrådsordningen, naturligvis vil blive sendt til høring hos bl.a. menighedsrådene.

Lovforslagets rent tekniske karakter har betydet, at det alene har været sendt i høring hos biskopperne, stiftsøvrighederne, stiftsrådene, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening og Den danske Præsteforening.

Jeg vil i den forbindelse bemærke, at menighedsrådene er repræsenteret i høringskredsen dels gennem Landsforeningen af Menighedsråd dels gennem stiftsrådene.

Endelig skal jeg henvise til, at Styringsudvalget ifølge dets kommissorium skal fremlægge udvalgets foreløbige resultater i foråret 2013 med henblik på en efterfølgende bred folkekirkelig og folkelig debat om de foreløbige resultater, hvilket naturligvis også indebærer en inddragelse af samtlige menighedsråd.

Som nævnt i lovforslagets almindelige bemærkninger [afsnit 1 og 3] er Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken blevet nedsat i september 2012. Udvalget skal som bekendt komme med forslag til en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken med en klar ansvarsfordeling for økonomiske og indholdsmæssige forhold. Udvalget skal i den forbindelse blandt andet se på stiftsrådenes opgaver og rolle.

Det fremgår blandt andet af udvalgets kommissorium, at udvalget har til opgave,
”at overveje og komme med eventuelle forslag vedrørende stiftsrådets opgaver og rolle.”

Det har på den baggrund været naturligt at lade revisionen af den nugældende lovgivning om stiftsråd afvente resultatet af udvalgsarbejdet.

Jeg skal i den forbindelse igen henvise til, at Styringsudvalget ifølge det kommissorium, som samtlige partier er blevet enige om, skal fremlægge udvalgets foreløbige resultater i foråret 2013 med henblik på en efterfølgende bred folkekirkelig og folkelig debat om de foreløbige resultater.

Dette vil naturligvis også indebære en inddragelse af samtlige menighedsråd.

Generelt kan jeg i øvrigt oplyse, at der altid foretages en konkret vurdering af, hvilke myndigheder m.v., der er relevante høringsparter, når et udkast til lovforslag sendes i høring.

Høringen i forhold til L 38 skal derfor på ingen måde tages som et udtryk for, at menighedsrådene generelt ikke er høringsparter, men derimod som et udtryk for, at L 38 har en rent teknisk karakter, og at menighedsrådene i øvrigt har været repræsenteret gennem de øvrigt hørte myndigheder.

I den forbindelse vil jeg bemærke, at det også har ligget mig på sinde, at de enkelte menighedsråde ikke skulle belastes ved direkte at skulle tage stilling til et lovforslag, som alene vedrører teknik.